

1. [Vlaamse NME-dag: 'NME: een druppel op een hete planeet?'](#)
2. [23ste NME-Beneluxwerkconferentie: EDO in de NME-praktijk](#)
3. [MOS reikt voor de 3de maal 'groene vlaggen' uit](#)
4. [Ecocampus in de associaties](#)
5. [Van Vlaams Speelgroen tot Nederlands Springzaad](#)
6. [NME-subsidieproject 'Voetzoekers': 14 winnaars](#)
7. [NME-subsidieproject: Educatief pakket 'Donderdag Veggiedag'](#)
8. [Terugblik NME-internationaal: Vlaanderen - Estland](#)
9. [NME-aanbod in Vlaanderen](#)
10. [eNneeMmeE](#)

1. Vlaamse NME-dag: 'NME: een druppel op een hete planeet?'

Op dinsdag 20 oktober 2009 verwelkomen we je graag op onze eerste Vlaamse NME-dag in hotel Crowne Plaza vlakbij het Brusselse Noordstation.

Het Vlaamse NME-landschap evolueerde de afgelopen decennia tot een uitgebreid en divers netwerk. Ondanks het groeiende bewustzijn om anders met onze planeet om te gaan, gaat het steeds slechter met ons milieu...

Heeft NME dan wel nog zin? Welke NME krijgt onze samenleving weer op het goede spoor?

Deelnemers kunnen hun programma zelf spijzen met debatten, lezingen, creatieve ateliers, ronde tafels, demonstraties, praktijkvoorbeelden... rond 7 thema's.

➤ Surf naar <http://vlaamseNME-dag.ine.be> voor het verloop van deze dag en de inhoud van de verschillende sessies. Inschrijven kan pas vanaf 7 september. Krijg je graag een herinneringsmail? [Laat alvast je gegevens achter onder 'hou me op de hoogte'](#).

[top](#)

2. 23ste NME-Beneluxwerkconferentie: EDO in de NME-praktijk

Dit jaar organiseert het Vlaams Gewest de NME-Beneluxwerkconferentie van 24 tot en met 26 november 2009 in hotel 'Thermae Palace' in Oostende.

Drie sleutelthema's vormen een rode draad doorheen de conferentie.

1. Complexiteit vereist systeemdenken (Hoofd)
2. EDO is gericht op waardeontwikkeling (Hart)
3. EDO is actiegericht (Handen)

Deelnemen kost 75 euro. Inschrijven kan vanaf september.

➤ Lees meer onder de rubriek [NME-evenementen](#)

[top](#)

3. MOS reikt voor de 3de maal 'groene vlaggen' uit

Milieuzorg Op School (MOS) spoort scholen aan om hun milieu-inspanningen ook vol te houden na het behalen van het 3de MOS-logo. Zo maken ze kans op de 'groene vlag' van Eco-schools en dat gedurende twee schooljaren.

Op 28 april 2009 ontvingen 15 basisscholen en 7 secundaire scholen hun 'groene vlag' in Brussel.

➤ De lijst met laureaten (en sfeerfoto's van de uitreiking) vind je op www.milieuzorgopschool.be.

[top](#)

4. Ecocampus in de associaties

➤ Aan de Hogeschool West-Vlaanderen willen enkele gRoENOVATORS van de opleiding 'Bachelor in de Toegepaste architectuur van de gebouwen' van Campus Brugge (Simon Stevin) een voorbeeldcasus uitwerken voor duurzame (en milieuvriendelijke) renovatie van niet-residentiële gebouwen. Geïnteresseerden (professoren, lectoren, onderzoekers in opleidingen (tuin-)architectuur en interieurvormgeving) om – samen met studenten – bij te dragen aan dit innoverende onderzoeksproject kunnen contact opnemen met marc.jacobs@howest.be en patrick.gryson@howest.be

➤ Wil je zelf ook je steentje bijdragen om van Howest een duurzame hogeschool te maken? Ecocampus zoekt samen met de milieucoördinator en de sociale voorzieningen (Sovowes) gemotiveerde Howest-ers die het verschil willen maken. Een handje helpen bij het uitdelen van brooddozen, affiches ophangen, lobbyen, e-mails versturen ... het hoort er allemaal bij!

Iedereen (studenten én personeel) is welkom!
Stuur een mailtje naar an.dermaux@howest.be. Zij houdt je op de hoogte van het wie, wat, waar, wanneer en waarom.

[top](#)

5. Van Vlaams Speelgroen tot Nederlands Springzaad

➤ De projectoproep Speelgroen overspoelde de Dienst NME de voorbije weken met kandidaturen van lokale jeugdgroepen. De inschrijvingsperiode sloot af op meer dan 100 inzendingen. De jury selecteert op 15 juni 15 groepen die in het najaar van start kunnen gaan met de opmaak van een participatief ontwerp. De uitvoering en de aanplantingen zijn voor het voorjaar van 2010.

Op <http://speelgroen.lne.be> verneem je in de tweede helft van juni welke groepen de selectie doorstonden. Vanaf september kun je er zelfs de trajecten volgen en ideeën opdoen om zelf aan de slag te gaan.

➤ Je kamp of jeugdvakantie deze zomer in een natuurvriendelijk kleedje? Alles wat je nodig hebt, vind je [gratis op www.go4nature.be/kamp4nature](http://www.go4nature.be/kamp4nature): kant en klare natuurspelen, leuke posters met natuurweetjes, duelspelletjes, kleine opdrachten, kampverhalen en natuurlijk heel wat links en tips voor een natuurvriendelijk en energiezuinig kamp.

➤ Ook Nederland is met Springzaad actief op het vlak van ruimte voor natuur en kinderen:

Samen met het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie Maastricht organiseert Springzaad op 10 juni een begeleide fietsexcursie langs speelnatuur en schoolnatuurtuinen.

Meer info en de te bezoeken plaatsen vind je op www.springzaad.nl

Op 19, 20 en 21 juni kan iedereen die actief bezig is voor meer ruimte voor natuur en kinderen zijn ervaringen en kennis uitwisselen op de driedaagse Springzaad bijeenkomst in Texel. Het is de bedoeling elk jaar zo'n (internationale) uitwisselingsbijeenkomst te organiseren. Geïnteresseerd? Meld je aan via info@springzaad.nl.

[top](#)

6. NME-subsidieproject 'Voetzoekers': 14 winnaars

De campagne Voetzoekers gericht naar secundaire scholen startte in september 2008. Met behulp van een online calculator berekenden bijna 200 klassen hun ecologische voetafdruk, een manier om de impact van de klas op het milieu uit te drukken in vierkante meters. Door aan te geven hoe zij hun voetafdruk wensen te verkleinen, lieten ze ook per bespaarde vierkante meter de teller van het projectenfonds omhoog gaan. Ze maakten zelf ook kans om tot 2.500 euro te winnen voor de realisatie van hun eigen schoolproject. In totaal verminderden de deelnemende klassen hun voetafdruk met 50 voetbalvelden. 14 projecten, 7 Nederlandstalige en 7 Franstalige, kwamen als winnaar uit de bus en zullen in de loop van volgend schooljaar gerealiseerd worden.

Van de 7 Vlaamse projecten steken het Centrum Leren en Werken te Nieuwpoort met 'Geboeid door zonne-energie' en het College OLV ten doorn uit Eeklo met 'Café Low Kcal' er bovenuit. De 5 andere winnaars zijn het Sint-Janscollege uit Sint-Amandsberg, het Sint-Pieterscollege uit Blankenberge, het Barnum in Roeselare, het KAIII Voskenslaan in Gent en Moretus Ekeren.

[top](#)

[Dit NME-subsidieproject](#) is een initiatief van WWF en Ecolife.

» [Meer info op www.voetzoekers.be](http://www.voetzoekers.be)

7. NME-subsidieproject: Educatief pakket 'Donderdag Veggiedag'

Een dagje per week vegetarisch eten is eigenlijk goed voor ... alles en iedereen! Niets te verliezen, veel te winnen. Vanaf september kunnen leerkrachten/docenten duurzame voeding op het menu van hun leerlingen/studenten zetten. Op een interactieve manier komen ze meer te weten over de thema's milieu, noord-zuid, dieren en gezondheid in relatie tot onze voeding.

Het pakket is zo opgebouwd dat het in verschillende situaties bruikbaar is. Zowel als projectwerk - aansluitend bij de vakoverschrijdende eindtermen - als in specifieke vakken. Donderdag Veggiedag is geschikt voor de derde graad secundair en voor het hoger onderwijs.

[Dit NME-subsidieproject](#) is een initiatief van het Ethisch Vegetarisch Alternatief (EVA).

» [Meer info op www.vegetarisme.be/educatief](http://www.vegetarisme.be/educatief)

[top](#)

8. Terugblik: NME-internationaal: Vlaanderen-Estland

In juni 2006 ontving de Dienst NME een Estse delegatie in het kader van het samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Estland. Dit jaar waren van 13 tot en met 17 april enkele leden van de Dienst NME te gast in Estland. Hun bezoek bracht er een aantal mensen samen en versterkte er de kennisopbouw. Anderzijds leerden ze zelf nog heel wat bij... Het bezoek was op zich ook een ideaal moment om eens stil staan bij de eigen werking...

» [Lees het verslag onder de rubriek NME-internationaal](#)

[top](#)

9. NME-aanbod in Vlaanderen

Al plannen voor de komende zomermaanden? Waarom niet eens het leerrijke aan het aangename koppelen en plan een NME-uitstap!

[De NME-inventaris op http://nme.milieuinfo.be](http://nme.milieuinfo.be) biedt je heel wat mogelijkheden. Ga gericht op zoek naar wandelingen doorheen tal van natuurgebieden, fietsroutes, zomeractiviteiten in NME-centra ...

Onder de knop 'tijdelijk aanbod' kun je ook [de NME-agenda raadplegen](#).

Staan jouw organisatie en NME-aanbod nog niet in deze databank? Gebruik dan [de beheersmodule](#) en voeg zelf je aanbod toe.

Raadpleeg ook het online overzicht van uitleenbare [doe-koffers](#) en [tentoonstellingen](#).

Benieuwd naar het aanbod van onze NME-centra? In een enkele muisklik krijg je een overzicht in de NME-inventaris.

» [NMEC De Helix](#)

» [NEC De Vroente](#)

» [VBNC De Nachtegaal](#)

In de kijker:

» 14 juni 2009: Ga op in de Brussels natuur! [Stadse natuurwandeling in de Brusselse binnenstad](#). - GREEN vzw

» 21 juni 2009: [Bomenfeest aan de duizendjarige eik](#) - Regionaal Landschap Lage Kempen vzw/Limburg

» 27 juni 2009: [Gratis wereldmilieufeest Borgerrio](#) - in en rond het EcoHuis/Antwerpen .

» 27 juni tot 9 september 2009: [Zomerwedstrijd: fietsen in de noorderkempen](#) -

[top](#)

- » Vanaf 1 juli: [Smokkelfietstocht in de Westhoek](#) - VBNC De Nachtegaal i.s.m. ARGUS/De Panne
- » 3 juli 2009: [Vakantietelier voor kinderen: Samen op stap!](#) - NEC De Vroente/Kalmthout
- » 12 juli 2009 om 15 uur: [Big jump 'Voor levende rivieren'](#) - Green vzw i.s.m. BBL, Natuurpunt, IEW en ERN
- » 2 augustus 2009: [Vlinderzondag in Natuurhuis Panneweel](#) - Oost-Vlaanderen
- » 10 tot 15 augustus 2009: [Boederijkamp: kip-lekker op de boeder-ei](#) - Jeugd, Cultuur en Wetenschap (JCW)
- » 11 tot 13 september 2009: [Passivehouse 2009](#) - Passiefhuis-Platform vzw (PHP)

10. eNneeMmeE

- » Ontdek op <http://enneemee.blogspot.com> het gevarieerde en ruime aanbod aan interessante en leuke websites rond natuur, milieu, milieuzorg en duurzame ontwikkeling. Deze **WWW'tjes** worden dagelijks geactualiseerd en aangevuld.
- » **Oproep jaarlijkse prijs emeritus professor Rudi Verheyen** voor wetenschappelijk werk met een bijzondere verdienste voor het Vlaamse milieu- en natuurbeleid: Doctorandi die hun proefschrift in de periode 2004-2009 neerlegden en met succes verdedigden kunnen hun kandidatuur indienen tot vrijdag 10 juli 2009 16 uur.
www.ua.ac.be
- » **Oproep projecten Educatief Werk voor Departement Sociale School (KH Leuven)**: Elk jaar gaan eindejaarsstudenten (Bachelor Sociaal Werk) aan de slag met projectopdrachten van organisaties uit de sociale sector (uitwerken educatief programma over een onderwerp van ongeveer 1 dagdeel voor een door de opdrachtgever bepaalde doelgroep). De realisatie van de projecten gebeurt tussen eind september en begin januari onder begeleiding van een docent en met ondersteuning vanuit de organisatie. De studenten werken in groepjes van vier (opdracht verkennen, doelen bepalen, inhoud afbakenen, geschikte werkvorm zoeken en maken van een handleiding en materiaal). Zij testen het programma éénmaal uit bij een reële doelgroep.
Wie interesse heeft voor deze samenwerkingsformule en meer informatie wil, neemt contact op met gunter.gehre@khleuven.be.
- » **'Soep op school': BIO MET KLASSE (s)maakt duurzame soep tijdens de Week van de Smaak!** Ga met je klas de boer op en zoek de bioboer achter de soepgroenten! Werk een project uit waarbij je op 20 november, tijdens de Week van de Smaak, duurzame soep kookt met je leerlingen. Je kan een Vlaams, een Turks of een multicultureel soepfestijn organiseren. Op www.biometklasse.be vind je lesmateriaal, adressen van bioboeren en recepten. Je ontvangt het lessenpakket 'Bio met klasse' gratis. Dit is een uitgelezen kans om vakoverschrijdend te werken aan milieueducatie, gezondheidseducatie en Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO).
[Schrijf je in via www.weekvandesmaak.be](http://www.weekvandesmaak.be). Scholen die inschrijven voor eind juni worden opgenomen in de brochure van de Week van de Smaak en maken kans op een leuke prijs.
- » **Het educatieve project 'Wat eten we morgen?'** informeert jongeren uit de derde graad van het secundair onderwijs over onze eetgewoonten en laat hen kennismaken met de landbouw- en voedingssector. Centraal staat de link met de ervaringswereld. www.watetenwemorgen.be
- » Eind 2009 stellen onze wereldleiders in **Kopenhagen** een nieuw **klimaatplan** op. Deze zomer mogen enkele **jongeren tussen 14 en 18 jaar** in Denemarken alvast het goede voorbeeld geven. 500 jonge mensen zullen er hun ideeën over het klimaat uitwisselen. België (Technopolis) selecteerde 4 deelnemers die op 7 augustus 2009 af reizen.
www.brightgreenyouth.org

www.technopolis.be

✎ De bekende maaltijd- en dienstencheques krijgen er een broertje bij: de **Eco Pass**. De ecocheques moeten de koopkracht van werknemers en de werkgelegenheid stimuleren en tegelijk ons milieubewustzijn verhogen.

www.ecocheque.be

✎ Ook de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) wijst met '**Nelli**' consumenten de weg naar **milieuverantwoorde producten**. Drie proefprojecten, die lopen tot september 2009, focussen op energiezuinige droogkasten, energiezuinige lampen en milieuverantwoorde schoonmaakmiddelen.

www.nelli.be

✎ De '**Week van het Bos**' website steekt in een nieuw kledingje. Je vindt er alle informatie over de nieuwe campagne via drie luiken: één voor organisatoren, één voor de bosbezoeker en één voor leerkrachten en gidsen.

www.weekvanhetbos.be

✎ De **Bioweek van 6 tot 14 juni 2009** is terug het bio-moment van het jaar met als thema 'Bio in je buurt'. Blokkende studenten kunnen dankzij 'BioForum Vlaanderen' en 'Kom uit uw Kot' op woensdag 10 juni tussen 8 en 11 uur voor 1 euro genieten van een heerlijk bio-ontbijtbuffet in Antwerpen, Gent, Hasselt, Kortrijk en Leuven. De opbrengst gaat naar Poverello, net als wat er overblijft.

www.bioweek.be

✎ De **Aardig-op-weg-week 2009** pompt dit jaar meer zuurstof in de lucht **van 16 tot 22 september**. Net als vorige edities zijn er autoluwe acties voor lokale overheden, scholen en verenigingen.

www.komimo.be

www.varieerinheterkeer.be

✎ VLACO VZW en de OVAM lanceren voor de 6de keer **Juni Compostmaand**. Dit jaar ligt de klemtoon op **snoeihout**. De Vlaamse compostmeesters houden in honderd gemeenten kringloofdemonstraties.

www.junicompostmaand.be

www.compost.be

www.compostmeester.be

www.thuiscomposter.be

✎ Met 51 toegekende labels dit jaar is de **Groene Sleutel**, een internationaal keurmerk voor **milieuvriendelijke toeristische bedrijven**, aan een steile opmars bezig. Bij de start in 2007 reikten Bond Beter Leefmilieu en Toerisme Vlaanderen negen labels uit, vorig jaar ontvingen al 20 campings, vakantieparken en jeugdverblijven een Groene Sleutel. Ook internationaal neemt het succes toe.

www.groenesleutel.be

✎ Benieuwd waar dit jaar de **Blauwe Vlag** wappert in Vlaanderen en daarbuiten? De Blauwe Vlag is een internationaal kwaliteitskeurmerk dat de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en de Foudation for Enviromental Education (FEE) in Vlaanderen uitreiken. De Vlag staat garant voor **kwaliteitsvol duurzaam toerisme aan de kust en binnenwateren** op het vlak van waterkwaliteit, interne milieuzorg, milieueducatie en veiligheid.

www.bondbeterleefmilieu.be/blauwevlag/

[schrijf je uit](#) | [archieef](#) | [printversie.pdf](#)

Reactie op dit NME-zine? Laat iets weten aan vanessa.depelecijn@lne.vlaanderen.be

Ken je nog andere geïnteresseerden? Stuur hen dit NME-zine. Het volgende NME-zine verschijnt **eind september 2009**.

Het NME-zine is een tweemaandelijks elektronische nieuwsbrief van de dienst Doelgroepenbeleid, Natuur- en Milieueducatie van de Afdeling Milieu-integratie en -subsiëringen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Deze nieuwsbrief informeert over evoluties in de natuur- en milieueducatieve sector, stimuleert netwerkvorming binnen deze sector en maakt het brede publiek warm voor actuele milieuproblemen door middel van vernieuwende educatieve acties, pakketten en publicaties.

Dit e-zine bereikt ruim 2000 abonnees uit het onderwijs, de NME-centra, de natuur- en milieuverenigingen, de administraties, de provincies, de gemeenten, de landbouweducatie, het jeugdwerk en het sociaal-culturele volwassenenwerk.

Wil je ook op de hoogte blijven over initiatieven van het Departement LNE op het vlak van milieu-, natuur- en energiebeleid? [Abonneer je dan op het LNE-zine](#).

Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, afdeling Milieu-integratie en -subsiëringen, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel, tel. 02 553 82 18, fax 02 553 80 25, nme@lne.vlaanderen.be - <http://milieueducatie.lne.be>

